

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра економічної безпеки та фінансових розслідувань

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор НАВС
полковник поліції

Станіслав ГУСАРЄВ

24.09.2021

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ АРБИТРАЖ

Статус дисципліни	Вибіркова дисципліна
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	08 «Право»
Спеціальність	081 «Право»
Освітньо-професійна програма	«Право»
Форми здобуття вищої освіти	Денна/Заочна
Мова викладання	Українська
Форма підсумкового контролю	Залік

Володимир ПЕТРИНА, доцент кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань НАВС. Протокол №1 від 31.08.2021 року

Завідувач кафедри

Лариса ГЕРАСИМЕНКО

Схвалено науково-методичною радою НАВС
Протокол від 24.09.2021 року № 2

Голова науково-методичної ради

Станіслав ГУСАРЄВ

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

протокол засідання кафедри
ради

від ____.____ 202_ № __

Завідувач кафедри

Лариса ГЕРАСИМЕНКО

протокол науково-методичної

від ____.____ 202_ № __

Голова НМР

Станіслав ГУСАРЄВ

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

протокол засідання кафедри
ради

від ____.____ 202_ № __

Завідувач кафедри

Лариса ГЕРАСИМЕНКО

протокол науково-методичної

від ____.____ 202_ № __

Голова НМР

Станіслав ГУСАРЄВ

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).

протокол засідання кафедри
ради

від ____.____ 202_ № __

Завідувач кафедри

Лариса ГЕРАСИМЕНКО

протокол науково-методичної

від ____.____ 202_ № __

Голова НМР

Станіслав ГУСАРЄВ

1. Загальні відомості про навчальну дисципліну.

Предмет дисципліни – поняття міжнародного комерційного арбітражу та його видів; правовий статус арбітрів та арбітражних трибуналів; правовий статус арбітражних установ; процедура міжнародного комерційного арбітражу; визнання і виконання арбітражних рішень; термінологічні проблеми українського законодавства про міжнародний комерційний арбітраж.

Мета навчальної дисципліни – сприяння одержанню здобувачами основоположних знань з дисципліни “Міжнародний комерційний арбітраж”; забезпечення правової підготовки, спрямованої на формування інтелектуального потенціалу висококваліфікованих працівників, що володіють основами теоретичних знань в галузі міжнародного комерційного арбітражу, необхідних для їх майбутньої професійної діяльності, здатних оцінювати природу суспільних процесів та явищ у сфері рішення міжнародних комерційних спорів та виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

Завдання навчальної дисципліни:

- оволодіння понятійним апаратом, що застосовується в міжнародному комерційному арбітражі;
- набуття знань з основних засад регулювання міжнародного комерційного арбітражу міжнародним правом;
- набуття знань з основних засад регулювання міжнародного комерційного арбітражу національним правом України;
- набуття вміння порушувати і приймати участь в справах, що розглядаються шляхом міжнародного комерційного арбітражу в економічно розвинутих країнах та в Україні;
- набуття навичок складання документів, необхідних для вирішення зовнішньоекономічних спорів шляхом міжнародного комерційного арбітражу.

Пререквізити– «Теорія держави і права», «Господарське право», «Господарський процес», «Цивільне право», «Цивільний процес», «Суб’єкти господарського права», «Складання господарсько-правових документів», «Міжнародне право».

Програмні компетентності (інтегральні, загальні та фахові), програмні результати навчання та перелік знань, умінь, навичок відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти ступеня магістра:

Програмні компетентності

СК 1. Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі міжнародного комерційного арбітражу з точки зору правничих компетенцій або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

СК 5. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства

та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

СК 6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію, застосовувати законодавство, що регулює суспільні відносини у галузі міжнародного комерційного арбітражу.

СК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної юридичної (правничої) діяльності у сфері міжнародного комерційного арбітражу.

СК 9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності, що пов'язана із функціонуванням міжнародного комерційного арбітражу та його окремих інституцій.

СК 10. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та найкращими практиками в міжнародному комерційному арбітражі, здійснювати пошук, інтерпретацію та систематизацію норм права, які регулюють міжнародний комерційний арбітраж.

СК 13. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій у міжнародному комерційному арбітражі.

Програмні результати навчаннята перелік знань, умінь, навичок відповідно до ОПП

ПРН 3. Засвоєння основних положень нормативно-правових актів, що регулюють правовідносини у сфері міжнародного комерційного арбітражу, вивчення основних категорій міжнародного комерційного арбітражу, вміння розкривати їх зміст;

ПРН 6. Вміння обґрунтовано формулювати свою правову позицію та вміння опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи; дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати;

ПРН 8. Навички проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел за проблематикою міжнародного комерційного арбітражу та формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН 9. Уміння та навички використання новітніх інформаційних технологій з метою оптимізації процесу складання правничої документації, що використовується у ході міжнародного комерційного арбітражу;

ПРН 10. Формування професійної здатності аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України, зокрема розуміння відмінностей в праві провідних країн світу та українському праві;

ПРН 12. Проведення порівняльно-правового аналізу окреслених інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу;

ПРН 13. Вміння показати обізнаність з основними теоретичними та практичними проблемами міжнародного комерційного арбітражу, перспективами розвитку та вдосконалення законодавства в цій сфері;

ПРН 14. Навички усебічної аргументації власної правової позиції на різних стадіях правозастосування;

ПРН 15. Здобуття практичних навичок розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування у сфері міжнародного комерційного арбітражу.

ПРН 17. Вміння інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у сфері міжнародного комерційного арбітражу.

На вивчення навчальної дисципліни заплановано 90 годин (3 кредити ECTS).

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни			
	денна форма здобуття вищої освіти		заочна форма здобуття вищої освіти	
	д/б	ксф	д/б	ксф
Кількість кредитів ECTS – 3	Рік підготовки			
		2		2
	Семестр			
		3		3
Загальна кількість годин - 90	Лекції			
		8		4
	Семінарські			
		12		6
	Практичні			
		10		
	Самостійна робота			
		60		80
	Вид контролю			
	залік		залік	

3. Тематичний план

За денною формою навчання

№	Назви тем	Нормативний обсяг годин	з них:				
			Усього з викладачем	з них:			Самостійна робота
				Лекцій	Семинарських занять	Практичних занять	
1.	Поняття, міжнародного комерційного арбітражу та його види. Джерела норм, що регулюють міжнародний комерційний арбітраж.	18	6	2	2	2	12
2.	Поняття та правовий статус арбітражної установи та арбітражного трибуналу. Правовий статус арбітра.	18	6	2	2	2	12
3.	Підстави та порядок розгляду зовнішньоекономічних спорів шляхом арбітражу.	18	6	2	2	2	12
4.	Визнання та виконання арбітражних рішень.	16	4		2	2	12
5.	Проблеми термінології в українському законодавстві, що регулює відносини з міжнародного комерційного арбітражу. Відмінності МКАС при ТПП України від основних міжнародних комерційних арбітражних установ світу.	20	8	2	4	2	12
Усього годин:		90	30	8	12	10	60
Підсумковий контроль: залік							

За заочною формою навчання

№	Назви тем	Нормативний обсяг годин	з них:				
			Усього з викладачем	з них:			
				Лекцій	Семинарських занять	Практичних занять	Самостійна робота
1.	Поняття, міжнародного комерційного арбітражу та його види. Джерела норм, що регулюють міжнародний комерційний арбітраж.	16	2	2			14
2.	Поняття та правовий статус арбітражної установи та арбітражного трибуналу. Правовий статус арбітра.	22	2		2		20
3.	Підстави та порядок розгляду зовнішньоекономічних спорів шляхом арбітражу.	16	2		2		14
4.	Визнання та виконання арбітражних рішень.	18	2		2		16
5.	Проблеми термінології в українському законодавстві, що регулює відносини з міжнародного комерційного арбітражу. Відмінності МКАС при ТПП України від основних міжнародних комерційних арбітражних установ світу.	18	2	2			16
Усього годин:		90	10	4	6		80
Підсумковий контроль: залік							

4. Плани навчальних занять за видами

Тема 1. Поняття, міжнародного комерційного арбітражу та його види. Джерела норм, що регулюють міжнародний комерційний арбітраж.

Семинарські заняття (форма навчання - денна)

1. Інституції, що вирішують зовнішньоекономічні спори. Вирішення зовнішньоекономічних спорів в державних судах.
2. Поняття міжнародного комерційного арбітражу.
3. Види міжнародного комерційного арбітражу.
4. Джерела норм, що регулюють міжнародний комерційний арбітраж.

Практичні заняття (форма навчання - денна)

Дайте відповідь на наступні питання:

1. Що таке судові справи з іноземним елементом і як визначається їх підсудність?
2. За яких умов українські господарські суди мають право розглядати зовнішньоекономічні спори?
3. Що таке пророгаційна угода?
4. Чи мають право українські господарські суди розглядати зовнішньоекономічні спори між сторонами, що уклали арбітражну угоду?
5. В чому переваги вирішення зовнішньоекономічних спорів шляхом арбітражу?
6. Хто вирішує зовнішньоекономічні спори шляхом міжнародного комерційного арбітражу (англ. International Commercial Arbitration)?
7. Що означає поняття «арбітраж» в українському праві?
8. Що означає поняття «арбітраж» (англ. arbitration; франц. arbitrage) в міжнародному праві та праві економічно розвинутих країн?
9. Назвіть види міжнародного комерційного арбітражу та визначте в чому полягає різниця між ними?
10. Назвіть основні джерела правових норм, що регулюють міжнародний комерційний арбітраж.
11. Яка мета укладення Конвенції про визнання і виконання іноземних арбітражних рішень (англ. Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards)?
12. Яка мета прийняття Арбітражного регламенту Комісії ООН з права міжнародної торгівлі, скорочено - Арбітражний регламент ЮНСІТРАЛ (англ. UNCITRAL Arbitration Rules)?
13. Яка мета прийняття Типового закону ЮНСІТРАЛ про міжнародний торговельний арбітраж (англ. UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration)?

Тема 2. Поняття та правовий статус арбітражної установи та арбітражного трибуналу. Правовий статус арбітра.

Семінарські заняття (форма навчання – денна/заочна)

1. Поняття та правовий статус міжнародного комерційного арбітражного суду.
2. Поняття та правовий статус арбітра.
3. Поняття та правовий статус міжнародного комерційного арбітражного трибуналу.

Практичні заняття (форма навчання - денна)

Дайте відповідь на наступні питання:

1. Дайте визначення поняття «міжнародна комерційна арбітражна установа (англ. internationalcommercialarbitrationinstitution).
2. Які функції виконують міжнародні комерційні арбітражні установи?
3. Як утворюються міжнародні комерційні арбітражні установи?
4. Скільки існує в світі міжнародних комерційних арбітражних установ?
5. Назвіть солідні (поважні, популярні) міжнародні комерційні арбітражні установи світу?

6. Чи приймають міжнародні комерційні арбітражні установи арбітражні рішення?
7. Хто може бути арбітром (англ. arbitrator)?
8. Як і ким призначаються арбітри?
9. Хто оплачує працю арбітрів?
10. Охарактеризуйте відносини, які складаються між арбітрами та міжнародними комерційними арбітражними установами.
11. Дайте визначення поняття «арбітражний трибунал» (англ. Arbitral Tribunal).
12. Охарактеризуйте відносини, які складаються між арбітражними трибуналами та міжнародними комерційними арбітражними установами.
13. Чи можуть третейські суди згідно з Законом України «Про третейські суди» вирішувати зовнішньоекономічні спори шляхом арбітражу?

Тема 3. Підстави та порядок розгляду зовнішньоекономічних спорів шляхом арбітражу.

Семінарські заняття (форма навчання – денна/заочна)

1. Підстави розгляду зовнішньоекономічних спорів шляхом арбітражу.
2. Порядок розгляду зовнішньоекономічних спорів шляхом арбітражу.

Практичні заняття (форма навчання - денна)

Дайте відповідь на наступні питання:

1. Хто і в який спосіб приймає рішення про те, що певний зовнішньоекономічний спір буде вирішуватись шляхом арбітражу?
2. Чи може зовнішньоекономічний спір бути вирішений шляхом арбітражу за відсутності арбітражної угоди?
3. Дайте визначення поняття «арбітражна угода» (англ. arbitration agreement).
4. Дайте визначення поняття «арбітражне застереження» (англ. arbitration clause).
5. Які положення має містити арбітражна угода?
6. Дайте визначення поняття «арбітражний регламент».
7. Хто встановлює «арбітражний регламент»?
8. Який «арбітражний регламент» застосовується при інституційному арбітражі?
9. Який «арбітражний регламент» застосовується при арбітражі ad hoc?
10. Що таке «запит на арбітраж» (англ. Request for Arbitration) та яку інформацію він має містити?
11. Що вважається датою початку арбітражу?
12. Що таке відзив на запит на арбітраж (англ. Response to the Request for Arbitration) та яку інформацію він має містити?
13. Коли подається арбітражному трибуналу позовна заява (англ. Statement of Case)?
14. Чи може арбітраж здійснюватися тільки на підставі документів без заслуховування сторін зовнішньоекономічного спору (усних слухань, дебатів тощо) та за яких умов?
15. Які повноваження має міжнародний комерційний трибунал?

16. В яких випадках розгляд зовнішньоекономічного спору шляхом арбітражу припиняється?
17. В яких випадках арбітражний трибунал приймає постанову про припинення арбітражного розгляду?
18. Коли припиняється дія мандата арбітражного трибуналу?
19. Назвіть особливості процедури/порядку розгляду і вирішення зовнішньоекономічних спорів шляхом арбітражу adhoc.

Тема 4. Визнання та виконання арбітражних рішень.

Семінарські заняття (форма навчання – денна/заочна)

1. Поняття «арбітражне рішення».
2. Оспорення арбітражних рішень.
3. Визнання та виконання арбітражних рішень.

Практичні заняття (форма навчання - денна)

Дайте відповідь на наступні питання:

1. Який документ приймається арбітражним трибуналом за результатами розгляду зовнішньоекономічного спору по суті?
2. Дайте визначення поняття арбітражне рішення (англо. Arbitral Award).
3. Що має містити арбітражне рішення?
4. На протязі якого строку арбітражний трибунал може здійснити виправлення арбітражного рішення, роз'яснення арбітражного рішення та прийняти додаткове арбітражне рішення?
5. Чи можуть бути оскаржені арбітражні рішення і в якому порядку?
6. В яких випадках може бути скасоване арбітражне рішення?
7. Назвіть джерела правових норм, що визначають порядок визнання і виконання іноземних арбітражних рішень.
8. Назвіть підстави для відмови у визнанні і виконанні іноземних арбітражних рішень. Де вони визначені?
9. Опишіть порядок визнання і виконання іноземних арбітражних рішень в Україні.

Тема 5. Проблеми термінології в українському законодавстві, що регулює відносини з міжнародного комерційного арбітражу. Відмінності МКАС при ТПП України від основних міжнародних комерційних арбітражних установ світу.

Семінарські заняття (форма навчання - денна)

1. Проблеми термінології в українському законодавстві, що регулює відносини з міжнародного комерційного арбітражу.
2. Відмінності МКАС при ТПП України від основних міжнародних комерційних арбітражних судів світу.

Практичні заняття (форма навчання - денна)

Дайте відповідь на наступні питання:

1. Чи вирішували суди господарські спори в СРСР?
2. Які державні органи вирішували господарські спори в СРСР?
3. Що називалося арбітражем в СРСР?
4. Що в СРСР називалося третейським судом?
5. Які державні суди було створено в Україні відразу після здобуття нею незалежності для розгляду господарських спорів? Як такі суди називаються зараз?
6. Чому, на Вашу думку, англomовний термін «arbitraltribunal» перекладається українською мовою в одному випадку як «третейський суд» (стаття 4 Європейської конвенції про введення одноманітного закону про арбітраж), в другому - терміном «арбітражний суд» (пункт 1 статті 5 Додатку I до Європейської конвенції про введення одноманітного закону про арбітраж¹), в третьому - терміном «арбітражний трибунал» (стаття 34 Конвенції про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень), а в четвертому - терміном «склад суду» (статті 13 Арбітражного регламенту Арбітражного інституту Торгової палати м. Стокгольму)?
7. В чому різниця між значенням поняття «арбітраж» в українському праві та в міжнародному праві?
8. Чому, на Вашу думку, в Законі України «Про міжнародний комерційний арбітраж» арбітражний трибунал помилково називають або третейським судом або арбітражним судом?
9. Яке місце займає в світових рейтингах Україна за таким показником, як якість законодавства, що регулює порядок вирішення господарських спорів (англ. *efficiencyoflegalframeworkinsettlingdisputes*)?
10. Які проблеми з термінологією, на Вашу думку, існують в Законі України «Про міжнародний комерційний арбітраж»?
11. В який спосіб, на Вашу думку, можна виправити проблеми термінології в українському законодавстві, що регулює відносини з міжнародного комерційного арбітражу?
12. Чим відрізняється МКАС при ТПП України від основних міжнародних комерційних арбітражних судів світу?

5. Завдання для самостійної роботи.

5.1. Опрацювати тестові завдання:

1. Поняття «арбітраж» (англ. *arbitration*) в міжнародному праві і праві економічно розвинутих означає
 - a) тільки орган, що вирішує зовнішньоекономічні спори
 - b) тільки спосіб вирішення зовнішньоекономічних спорів
 - c) тільки склад арбітрів, що вирішують спір
 - d) і орган, що вирішує зовнішньоекономічні спори, і спосіб вирішення зовнішньоекономічних спорів, і склад арбітрів, що вирішують спір
2. Поняття «арбітраж» в праві України означає

¹Там само

- a) тільки орган, що вирішує зовнішньоекономічні спори
- b) тільки спосіб вирішення зовнішньоекономічних спорів
- c) тільки склад арбітрів, що вирішують спір
- d) і орган, що вирішує зовнішньоекономічні спори, і спосіб вирішення зовнішньоекономічних спорів, і склад арбітрів, що вирішують спір

3. Шляхом міжнародного комерційного арбітражу вирішуються

- a) спори між суб'єктами господарювання різних країн
- b) міждержавні спори
- c) спори між українськими та іноземними державними органами
- d) спори між суб'єктами господарювання та державними органами інших

кран

4. Видами міжнародного комерційного арбітражу є:

- a) інституційний арбітраж та арбітраж ad hoc
- b) публічний арбітраж та приватний арбітраж
- c) нормативний арбітраж та договірний арбітраж
- d) міждержавний арбітраж та інвестиційний арбітраж

5. Інституційним арбітражем називається

- a) такий арбітраж, який здійснюється арбітражним трибуналом під егідою (англ. *under the auspices of*) певної міжнародної комерційної арбітражної установи
- b) постійно діючий міжнародний комерційний арбітражний суд, такий, наприклад, як Лондонський суд міжнародного арбітражу

- c) постійно діючий арбітраж
- d) постійно діючий арбітражний трибунал

6. Арбітражем ad hoc називається

- a) такий арбітраж, який здійснюється арбітражним трибуналом не під егідою певної міжнародної комерційної арбітражної установи
- b) такий арбітраж, який здійснюється міжнародним комерційним арбітражним судом, що створюється тільки для вирішення конкретного спору
- c) разовий арбітраж
- d) такий арбітражний суд, який створюється тільки для вирішення конкретного спору

7. Міжнародними комерційними арбітражними установами називаються

- a) постійно діючі організації, які за відповідну винагороду надають послуги з адміністрування (організації і сприяння) інституційного міжнародного комерційного арбітражу

- b) постійно діючі організації, які вирішують зовнішньоекономічні спори;
- c) постійно діючі організації, які приймають арбітражні рішення
- d) постійно діючі арбітражні трибунали

8. Арбітражний інститут Торгової палати Стокгольму (англ. *Arbitration Institute of the Stockholm Chamber of Commerce*) є:

- a) міжнародним комерційним арбітражем
- b) міжнародною комерційною арбітражною установою
- c) міжнародним комерційним арбітражним трибуналом
- d) інституційним арбітражем

9. З якою метою створюються міжнародні комерційні арбітражні установи в економічно розвинутих країнах?

- a) чинення правосуддя
- b) вирішення спорів між державами
- c) вирішення зовнішньоекономічних спорів і прийняття арбітражних рішень
- d) надання послуг сторонам зовнішньоекономічного спору з адміністрування міжнародного комерційного арбітражу

10. Чи в економічно розвинутих країнах міжнародні комерційні арбітражні установи (суди, центри тощо) приймають арбітражні рішення?

- a) так
- b) ні
- c) так, якщо це право передбачено в їх статутах
- d) так, якщо це право передбачено в їх регламентах

11. Хто в економічно розвинутих країнах може вирішувати зовнішньоекономічні спори та приймати арбітражні рішення?

- a) міжнародні комерційні арбітражні установи (суди, центри тощо)
- b) міжнародні комерційні арбітражі
- c) міжнародні комерційні арбітражні трибунали
- d) міжнародні комерційні арбітражні інститути

12. Міжнародний комерційний арбітражний трибунал - це

- a) міжнародна комерційна арбітражна установа
- b) міжнародний комерційний арбітраж
- c) міжнародний комерційний арбітражний інститут
- d) ті арбітри, які обрані згідно з арбітражною угодою сторін зовнішньоекономічного спору або згідно відповідними арбітражними правилами (регламентом), для вирішення зовнішньоекономічного спору та прийняття арбітражного рішення

13. Хто призначає арбітрів?

- a) відповідні державні органи
- b) виключно міжнародні комерційні арбітражні установи (суди, центри тощо)
- c) виключно засновники міжнародних комерційних арбітражних установ
- d) сторони зовнішньоекономічного спору, і тільки у визначених відповідними арбітражними регламентами випадках - відповідні посадові особи міжнародних комерційних арбітражних установ чи організацій, при яких ці установи знаходяться

14. Рішення про те, що певний зовнішньоекономічний спір буде вирішуватись шляхом арбітражу, приймають:

- a) тільки сторони цього спору шляхом укладення арбітражної угоди
- b) відповідний міжнародний комерційний арбітражний суд
- c) відповідна міжнародна комерційна арбітражна установа

d) таке рішення не потрібно приймати, бо обов'язок сторін зовнішньоекономічного спору звернутися за його вирішенням до міжнародного комерційного арбітражу передбачено в законі

15. Чи може зовнішньоекономічний спір бути вирішений шляхом арбітражу за відсутності арбітражної угоди?

a) так

b) так, якщо така можливість передбачена у відповідному арбітражному регламенті

c) так, якщо така можливість передбачена у відповідному положенні про міжнародний арбітражний трибунал

d) ні

16. Арбітражна угода (англ. arbitration agreement) – це:

a) міждержавний договір про порядок вирішення спорів шляхом міжнародного комерційного арбітражу

b) міждержавна угода про порядок вирішення спорів шляхом міжнародного комерційного арбітражу

c) письмова угода сторін зовнішньоекономічного договору про вирішення спорів між ними шляхом арбітражу

d) міжнародна конвенція про міжнародний комерційний арбітраж

17. Які положення обов'язково включаються до арбітражної угоди щодо інституційного арбітражу?

a) про відповідальність за порушення арбітражної угоди

b) про визначення міжнародної комерційної арбітражної установи, під егідою якої буде здійснюватися арбітраж

c) про спосіб забезпечення виконання зобов'язань сторін за арбітражною угодою

d) про строки розгляду справи шляхом арбітражу

18. В якому документі визначається порядок призначення арбітрів, з яких буде складатися конкретний арбітражний трибунал?

a) у відповідному законі

b) в арбітражній угоді, а якщо в ній не визначено, то у випадку інституційного арбітражу - в регламенті міжнародної комерційної арбітражної установи, під егідою якої має здійснюватися арбітраж

c) в арбітражному рішенні

d) в ухвалі арбітражного суду

19. Арбітражний регламент (англ. arbitration rules) – це:

a) законодавчий акт, що визначає порядок діяльності міжнародного комерційного арбітражу

b) нормативно-правовий акт, що визначає порядок діяльності третейського суду

c) міжнародна угода про міжнародний комерційний арбітраж

d) зведення правил, згідно з якими має здійснюватися міжнародний комерційний арбітраж

20. Згідно з яким арбітражним регламентом має здійснюватися певний інституційний арбітраж?

- a) згідно із арбітражним регламентом, що визначений у законодавстві
- b) згідно із арбітражними регламентом, які визначить третейський суд
- c) згідно із арбітражними регламентом, які визначені у відповідній міжнародній угоді
- d) згідно із арбітражними регламентом тієї міжнародної комерційної арбітражної установи, яка зазначена у відповідній арбітражній угоді

21. Для якого виду арбітражу призначений Арбітражний регламент ЮНСІТРАЛ (англ. UNCITRAL Arbitration Rules)?

- a) інституційного
- b) третейського
- c) міждержавного
- d) ad hoc

22. Куди треба звертатися для порушення арбітражного провадження у випадку будь-якого інституційного арбітражу?

- a) до тієї міжнародної комерційної арбітражної установи, яка зазначена в арбітражній угоді
- b) до відповідного третейського суду
- c) до відповідного арбітражу
- d) до Торгово-промислової палати України

23. Який документ подається для порушення арбітражного провадження у випадку інституційного арбітражу?

- a) в економічно розвинутих країнах - запит на арбітраж (англ. Request for Arbitration); в деяких пострадянських країнах – позовна заява
- b) позовна заява
- c) заява про вирішення спору
- d) клопотання

24. До юрисдикції яких судів України відносяться справи з визнання та виконання іноземних арбітражних рішень?

- a) Верховного суду України
- b) господарських судів
- c) адміністративних судів
- d) загальних судів

25. З якого моменту іноземне арбітражне рішення набуває сили на території України?

- a) з моменту набрання законної сили рішенням Верховного суду України про затвердження іноземного арбітражного рішення
- b) з моменту набрання законної сили рішенням окружного адміністративного суду про визнання і надання дозволу на виконання арбітражного рішення
- c) з моменту внесення арбітражного рішення до Єдиного державного реєстру судових рішень

d) з моменту набрання законної сили ухвалою загального апеляційного суду, юрисдикція якого поширюється на місто Київ, про визнання і надання дозволу на виконання арбітражного рішення

5.2. Опрацювати наступні питання:

1. Загальна характеристика зовнішньоекономічних спорів(суб'єкти та предмет спору).
2. Основні положення про вирішення зовнішньоекономічних спорівшляхом судочинства.
3. Основні положення про вирішення зовнішньоекономічних спорівшляхом арбітражу.
4. Порядок визначення шляхів вирішення зовнішньоекономічних спорів.
5. Вирішення зовнішньоекономічних спорів в судах (органах державної судової влади). Основні умови, за яких зовнішньоекономічні спориможуть розглядатися судами тієї чи іншої країни.
6. Визначення країни, суди якої мають розглядати зовнішньоекономічний спір.Пророгаційні угоди.
7. Правові системи країн світу та системи судочинства: змагальна система та інквізиторська система.
8. Порядок визначення матеріального права, що має застосовуватися судами при вирішенні зовнішньоекономічних спорів.
9. Проблеми, пов'язані із вирішенням зовнішньоекономічних спорівв судах (органах державної судової влади).
10. Міжнародно-правові джерела норм, направлених на регулювання порядку вирішення зовнішньоекономічних спорів.
11. Акти національного законодавства України, які містять норми, направлені на регулювання порядку вирішення зовнішньоекономічних спорів.
12. Вирішення колізій між нормами національного та міжнародного права.
13. Джерела норм, направлених на визначення порядку визнання і виконання рішень іноземних судів (органів державної судової влади).
14. Умови визнання і виконання рішень іноземних судів (органів державної судової влади).
15. Порядок визнання і виконання рішень іноземних судів (органів державної судової влади).
16. Поняття міжнародного комерційного арбітражу.
17. Види міжнародного комерційного арбітражу.
18. Порядок визначення виду міжнародного комерційного арбітражу. Арбітражна угода.
19. Джерела норм, що регулюють міжнародний комерційний арбітраж.
20. Поняття та правовий статус міжнародної комерційної арбітражної установи.
21. Поняття та правовий статус арбітра.
22. Поняття та правовий статус міжнародного комерційного арбітражного трибуналу.
23. Підстави розгляду зовнішньоекономічних спорівшляхом арбітражу.
24. Порядок розгляду зовнішньоекономічних спорівшляхом арбітражу.

25. Поняття «арбітражний регламент».
26. Арбітражний регламент, що застосовуються при інституційному арбітражі.
27. Арбітражний регламент, що застосовуються при арбітражі adhoc.
28. Арбітражний регламент ЮНСІТРАЛ.
29. Запит на арбітраж та його зміст.
30. Позовна заява та її зміст.
31. Арбітражне рішення.
32. Оспорення арбітражних рішень.
33. Визнання та виконання арбітражних рішень.
34. Проблеми термінології в українському законодавстві, що регулює відносини з міжнародного комерційного арбітражу. Типовий закон ЮНСІТРАЛ про міжнародний комерційний арбітраж та Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж».
35. Відмінності МКАС при ТПП України від основних міжнародних комерційних арбітражних установ світу.

6. Індивідуальні завдання.

Тематика для реферативних повідомлень.

1. Умови, за яких зовнішньоекономічні спори можуть розглядатися державними судами.
2. Проблеми, які виникають при вирішенні зовнішньоекономічних спорів державними судами.
3. Положення Закону України «Про міжнародне приватне право» щодо вирішення зовнішньоекономічних спорів.
4. Переваги вирішення зовнішньоекономічних спорів шляхом міжнародного комерційного арбітражу перед вирішенням зовнішньоекономічних спорів шляхом судочинства.
5. Поняття, порядок створення та правовий статус міжнародних комерційних арбітражних установ (англ. internationalcommercialarbitrationinstitutions).
6. Завдання та функції міжнародної комерційної арбітражної установи.
7. Лондонський суд міжнародного арбітражу (LCIA).
8. Міжнародний комерційний арбітражний суд при Міжнародній торговій палаті.
9. Поняття та правовий статус арбітра.
10. Поняття, порядок формування та правовий статус міжнародного комерційного арбітражного трибуналу.
11. Арбітражна угода та її види.
12. Арбітражний регламент.
13. Типовий закон ЮНСІТРАЛ про міжнародний комерційний арбітраж (англ. UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration).
14. Учасники арбітражного процесу.
15. Загальноприйнятий в світі порядок порушення та здійснення арбітражного провадження.

16. Повноваження арбітражного трибуналу.
17. Припинення розгляду зовнішньоекономічного спору шляхом арбітражу.
18. Арбітражне рішення.
19. Оспорення арбітражних рішень.
20. Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень.
21. Оформлення іноземного арбітражного рішення для цілей його визнання і виконання в іноземній країні.
22. Відмова у визнанні і виконанні іноземних арбітражних рішень.
23. Порядок визнання і виконання іноземних арбітражних рішень в Україні.
24. Виконання в Україні арбітражних рішень Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України.
25. Положення Цивільного процесуального кодексу України, що стосуються виконання арбітражних рішень.
26. Проблемні аспекти положень Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж».
27. Причини, які породили проблеми в українській термінології у сфері міжнародного комерційного арбітражу.
28. Органи, що розглядали господарські спори в СРСР та їх статус. Статус арбітра в СРСР.
29. Державні арбітражні суди в Україні та Російській Федерації. Ліквідація державних арбітражних судів в Україні.
30. Третейські суди в Україні та їх компетенція.
31. Причини надання в українському праві поняттю «арбітраж» іншого значення, ніж воно має в міжнародному праві та в праві економічно розвинутих країн.
32. Проблеминекоректного вживання термінів «арбітражний суд» і «третейський суд» в Законі України «Про міжнародний комерційний арбітраж» для позначення поняття «arbitraltribunal» (арбітражний трибунал), що вживається в UNCITRAL ModelLawonInternationalCommercialArbitration, та його причини.
33. Проблеми некоректного вживання терміну «третейський суд» в Законі України «Про міжнародний комерційний арбітраж» для позначення понять «arbitration» та «arbitraltribunal», що вживаються в UNCITRAL ModelLawonInternationalCommercialArbitration, та його причини.
34. Проблема використання в Законі України «Про міжнародний комерційний арбітраж» терміну «третейський суд» та її причини.
35. Відмінності в порядку створення, правовому статусі та організації діяльності Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України від основних міжнародних комерційних арбітражних судів світу та їх причини.

7. Методи навчання

Поєднання традиційних й нетрадиційних форм і методів навчання з використанням інноваційних технологій:

- лекції
- семінари
- практичні заняття
- самостійна аудиторна робота здобувачів
- самостійна позааудиторна роботу здобувачів
- консультації
- лекції-презентації, відео-лекції;
- семінарські/практичні заняття (обговорення питань теми, дискусія, тестування, виконання завдань, розв'язання аналітичних задач)

Словесні методи навчання: лекція, розповідь, пояснення, навчальна дискусія. Органічне поєднання зазначених методів навчання дозволяє досягнути поставленої мети та завдань навчальної дисципліни, програмних результатів навчання, компетенцій, а також сформувані визначені компетентності.

Словесні методи доповнюються наочними методами навчання, зокрема, ілюстрування та демонстрування.

Важливе місце посідають практичні методи навчання, а саме, виконання практичних завдань дає можливість отримати практичні навички оброблення великих обсягів інформації, побудови на їх підставі відповідних висновків та їх використання у професійній діяльності.

8. Форми та методи контролю, критерії оцінювання результатів навчання

Система поточного контролю - здійснюється на всіх видах аудиторних занять (лекційні, семінарські, практичні) шляхом опитування, розв'язання ситуативних завдань, виконання самостійних робіт тощо. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти за визначеною темою. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами, управління навчальною мотивацією.

Система підсумкового контролю – відбувається у вигляді заліку з врахуванням балів, отриманих під час навчання.

Оцінювання результатів навчання

Розподіл балів, що присвоюються здобувачеві:

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)			Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
max 60 %			max 40 %	max 100 %
Теми 1,2,3	Теми 4, 5	Самостійна робота	Залік	
30	20	10	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
----------------	-------------------------------	-----------------------

		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище від середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

9. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни:

- пакет програмних продуктів Microsoft Office;
- мультимедійний проектор, комп'ютер, ноутбук, планшет, інтерактивні дошки;
- ресурси для організації дистанційного навчання (Zoom, GoogleDocs, Telegramm).

10. Перелік питань для підсумкового контролю.

1. Поняття та ознаки зовнішньоекономічного спору.
2. Організації, що вирішують зовнішньоекономічні спори.
3. Шляхи вирішення зовнішньоекономічних спорів.
4. Правові системи та системи судочинства країн світу.
5. Змагальна (англ. adversarial) система судочинства.
6. Інквізиторська (англ. inquisitorial) система судочинства.
7. Основна різниця між змагальним (англ. adversarial) та інквізиторським (англ. inquisitorial) судочинством.
8. Положення Закону України «Про міжнародне приватне право», що стосуються розгляду зовнішньоекономічних спорів.
9. Зовнішньоекономічні спори, що відносяться до виключної підсудності українських судів.
10. Зовнішньоекономічні спори, що не можуть розглядатися українськими судами.
11. Відмінності між комерційними судами економічно розвинутих країн та українськими господарськими судами.
12. Зміст Конвенції з питань цивільного процесу.
13. Основні умови, за яких спори між українськими та іноземними суб'єктами господарювання можуть розглядатися державними судами України.
14. Юрисдикція українських судів щодо розгляду зовнішньоекономічних спорів.
15. Пророгаційні угоди.

16. Проблеми, які виникають при вирішенні спорів між українськими та іноземними суб'єктами господарювання державними судами.
17. Поняття міжнародного комерційного арбітражу.
18. Значення терміну «арбітраж» (англ. arbitration; франц. arbitrage) в праві України та в міжнародному праві/праві економічно розвинутих країн.
19. Історія міжнародно-правового регулювання міжнародного комерційного арбітражу.
20. Переваги вирішення спорів між українськими та іноземними суб'єктами господарювання шляхом арбітражу.
21. Відмінності між міждержавним та комерційним міжнародним арбітражем.
22. Відмінності між інвестиційним та комерційним міжнародним арбітражем.
23. Юрисдикція Міжнародного центру по врегулюванню інвестиційних спорів (англ. International Centre for Settlement of Investment Disputes).
24. Види міжнародного комерційного арбітражу.
25. Інституційний арбітраж.
26. Арбітраж adhoc.
27. Джерела норм, що регулюють міжнародний комерційний арбітраж.
28. Порядок вирішення колізій між нормами, що регулюють міжнародний комерційний арбітраж.
29. Типовий закон ЮНСІТРАЛ щодо міжнародного торгівельного арбітражу (UNCITRAL ModelLawonInternationalCommercialArbitration) та мета його прийняття.
30. Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень (ConventionontheRecognitionandEnforcementofForeignArbitralAwards).
31. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж».
32. Поняття міжнародної комерційної арбітражної установи.
33. Засновники та порядок створення міжнародних комерційних арбітражних установ.
34. Правовий статус, завдання та функції міжнародної комерційної арбітражної установи.
35. Компетенція міжнародної комерційної арбітражної установи.
36. Оплата послуг міжнародних комерційних арбітражних установ.
37. Кількість міжнародних комерційних арбітражних установ та авторитетні/популярні міжнародні комерційні арбітражні установи світу.
38. Поняття арбітра та особи, які можуть виступати в якості арбітрів.
39. Національність арбітрів.
40. Правовий статус арбітрів.
41. Оплата роботи арбітрів.
42. Поняття та правовий статус міжнародного комерційного арбітражного трибуналу.
43. Завдання та функції міжнародного комерційного арбітражного трибуналу.
44. Компетенція міжнародного комерційного арбітражного трибуналу.
45. Порядок формування міжнародних комерційних арбітражних трибуналів.

46. Арбітражна угода, як підстава розгляду спорів між українськими та іноземними суб'єктами господарювання шляхом арбітражу.
47. Види арбітражних угод.
48. Арбітражне застереження.
49. Сторони арбітражної угоди.
50. Форма арбітражної угоди.
51. Зміст арбітражної угоди.
52. Порядок визначення виду арбітражу.
53. Порядок вибору міжнародної комерційної арбітражної установи.
54. Порядок визначення кількості арбітрів, що будуть здійснювати арбітраж.
55. Місце арбітражу (англ. place of the arbitration або seat of the arbitration)
56. Порядок визначення місця арбітражу.
57. Порядок визначення мови, на якій має проводитись арбітраж.
58. Порядок визначення матеріального права, яке має бути застосоване при вирішенні зовнішньоекономічного спору шляхом арбітражу.
59. Час укладення арбітражної угоди.
60. Поняття «арбітражний регламент».
61. Умови застосування конкретного арбітражного регламенту.
62. Арбітражний регламент, на підставі якого має чинитися інституційний арбітраж.
63. Арбітражний регламент, на підставі якого має чинитися арбітраж adhoc.
64. Арбітражний регламент ЮНСИТРАЛІ (UNCITRAL ArbitrationRules).
65. Арбітражний регламент Міжнародного комерційного арбітражного суду при Міжнародній торговельній палаті (англ. ICC Arbitration Rules).
66. Арбітражний регламент Лондонського суду міжнародного арбітражу (LCIA ArbitrationRules).
67. Арбітражний регламент Арбітражного Інституту Стокгольмської Торговельної палати (англ. Arbitration Rules of the Arbitration Institute of the Stockholm Chamber of Commerce).
68. Арбітражний регламент Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України.
69. Учасники арбітражного процесу.
70. Загальноприйнятий в світі порядок порушення арбітражного провадження.
71. RequestforArbitration (запит на арбітраж) та його зміст.
72. ResponsetotheRequestforArbitration (відзив на запит на арбітраж) та його зміст.
73. Statement of Case (позовна заява) та її зміст.
74. Statement of Defence (відзив на позовну заяву) та її зміст.
75. StatementofReply (відповідь на відзив на позовну заяву) та її зміст.
76. Порядок порушення арбітражного провадження в Україні.
77. Здійснення арбітражу тільки на підставі документів без заслуховування сторін спору та інших учасників арбітражного процесу.
78. Повноваження арбітражного трибуналу.

79. Припинення розгляду спору між українськими та іноземними суб'єктами господарювання шляхом арбітражу.
80. Поняття арбітражного рішення (англ. Arbitral Award).
81. Форма та зміст арбітражного рішення.
82. Ознайомлення сторін з арбітражним рішенням.
83. Виправлення арбітражного рішення, роз'яснення арбітражного рішення та додаткове арбітражне рішення.
84. Оскарження арбітражних рішень.
85. Основні положення українського законодавства про оскарження арбітражних рішень.
86. Умови оформлення іноземного арбітражного рішення для цілей його визнання і виконання в тій чи іншій країні світу.
87. Органи, що приймають рішення про визнання і виконання іноземних арбітражних рішень в Україні та інших країнах світу.
88. Підстави для відмови у визнанні і виконанні іноземних арбітражних рішень.
89. Основні положення українського законодавства про визнання і виконання арбітражних рішень.
90. Порядок визнання і виконання іноземних арбітражних рішень в Україні.
91. Виконання в Україні арбітражних рішень Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України.
92. Проблеми в українській термінології у сфері міжнародного комерційного арбітражу та причини, які їх породили.
93. Поняття «арбітраж» та концепція державного арбітражу в радянському праві та історія їх виникнення.
94. Органи, що розглядали господарські спори в СРСР, та їх статус.
95. Статус арбітра в СРСР.
96. Поняття «третейський суд» в радянському праві.
97. Створення державних арбітражних судів в Україні та Російській Федерації.
98. Третейські суди в Україні та їх компетенція.
99. Можливість третейських судів України розглядати спори в порядку міжнародного комерційного арбітражу.
100. Відмінності в порядку створення, правовому статусі та організації діяльності Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України від міжнародних комерційних арбітражних установ в економічно розвинутих країнах світу.

11. Рекомендовані джерела інформації.

Основна

1. Конституція України: Конституція, Закон від 28.06.1996р. № 254к/96ВР.
URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96
2. Конвенція з питань цивільного процесу. URL:
http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_083;

3. Конвенція про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_070;
4. Конвенція про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/997_009/page3;
5. Угода про порядок вирішення спорів, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/997_076;
6. Типовий закон ЮНСІТРАЛ щодо міжнародного торговельного арбітражу. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_879;
7. Господарський процесуальний кодекс України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>;
8. Закон України «Про міжнародне приватне право». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2709-15>;
9. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4002-12>;
10. Закон України «Про третейські суди». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1701-15>;
11. Цивільний процесуальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>;
12. Інструкція про порядок виконання міжнародних договорів з питань надання правової допомоги в цивільних справах щодо вручення документів, отримання доказів та визнання і виконання судових рішень, затверджена наказом Міністерства юстиції України і Державної судової адміністрації України від 27.06.2007 року № 1092/5/54. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text><http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0573-08>;
13. Роз'яснення Президії Вищого господарського суду України № 04-5/608 від 31.05.2002 «Про деякі питання практики розгляду справ за участю іноземних підприємств і організацій». URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v_608600-02;
14. Регламент Лондонського Міжнародного Третейського суду. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_447;
15. Арбітражний регламент Міжнародного арбітражного суду при Міжнародній торговій палаті. URL: <http://www.nkau.gov.ua/NSAU/pravonsau.nsf/9f8cead0b3bf2b88c3256a910055a85c/c53b2bb37fbaee60c2256cf7002386a3!OpenDocument>;
16. Регламент Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України. URL: <http://arb.ucci.org.ua/icac/ru/rules.html>;
17. Арбітражний регламент ЮНСІТРАЛ. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_059;
18. ICC Rules of Arbitration. URL: <http://www.iccwbo.org/products-and-services/arbitration-and-adr/arbitration/icc-rules-of-arbitration/>;
19. LCIA Arbitration Rules. URL: http://www.lcia.org/Dispute_Resolution_Services/LCIA_Arbitration_Rules.aspx;

20. UNCITRAL Arbitration Rules. URL: <http://www.UNCITRAL.org/pdf/english/texts/arbitration/arb-rules-revised/arb-rules-revised-2010-e.pdf>;
21. UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration. URL: <http://www.jus.uio.no/lm/un.arbitration.model.law.1985/>;
22. Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards. URL: http://www.uncitral.org/uncitral/en/uncitral_texts/arbitration/NYConvention.html;
23. Волощук О.Т. Міжнародний комерційний арбітраж. Навчальний посібник. – Чернівці: ЧНУ, 2011. – 260 с.
24. Волощук О.Т., Гетманцев М.О. Правовий статус арбітра міжнародного комерційного арбітражу. Чернівці: Видавничий дім "Гельветика", 2020. – 170 с.
25. Гринчак І.В. Арбітражне врегулювання міжнародних спорів. К.: Право, 2020. – 226 с.
26. Кравцов С.О. Міжнародний комерційний арбітраж та національні суди. – К.: Право, 2014. – 232 с.
27. Міжнародний комерційний арбітраж в Україні / Під заг. ред. І.Г. Побірченка. - К.: ІнЮре, 2007. - 578 с.;
28. Міжнародне судочинство / За заг. ред. Ю.С.Шемшученка. - К.: Юридична думка, 2009. - 206 с.;
29. Петрина В.Н. Термінологічні проблеми в українському законодавстві про міжнародний комерційний арбітраж. Часопис Київського університету права. № 2, 2019 - с. 209 – 215;
30. Тертишник В.М. Міжнародне співробітництво у сфері правосуддя. Підручник. К.: Алерта, 2021. - 276 с.;
31. Цірат Г.А. Міжнародний комерційний арбітраж. - К.: Алерта, 2019. - 410 с.;
- Додаткова**
1. Арбітраж в ССРСР: Учеб. пособие / Под. ред. К.С.Юдельсона. – М.: Юрид. Лит., 1984. – 240 с.
2. Захватаев В.Н. Арбитражно-правовые системы стран мира. Том 1. – К.: Алерта, 2017. - 1066 с.
3. Захватаев В.Н. Арбитражно-правовые системы стран мира. Том 2. – К.: Алерта, 2017. - 932 с.
4. Захватаев В.Н. Комментарии к мировой практике международного коммерческого арбитража (книга первая). – К.: Алерта, 2015. - 1716 с.
5. Петрина В.Н. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності за законодавством України: проблеми визначення. Юридичний вісник. - 2014 р. - № 5. – С. 163 - 169;
6. Побірченко І.Г. Міжнародний комерційний арбітраж в Україні: теорія та законодавство. – К.: ІнЮре, 2007. – 584 с.;
7. ICC. Arbitration. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.iccwbo.org/products-and-services/arbitration-and-adr/arbitration/>

8. Institutional vs. 'ad hoc' arbitration. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.out-law.com/en/topics/projects--construction/international-arbitration/institutional-vs-ad-hoc-arbitration/>;
9. Lazareff Le Bars and Girard Gibbs LLP. International arbitration. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.internationalarbitrationlaw.com/arbitral-institutions/>;
10. What is the difference between a tribunal and a court? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ask.com/government-politics/difference-between-tribunal-court-f6afe8d52fa1b4bc>;
11. Who Are the Arbitrators? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://arbitration.uslegal.com/arbitration/who-are-the-arbitrators/>.

Інформаційні ресурси

1. <https://uncitral.un.org> – Комісія Організації Об'єднаних Націй з міжнародного торговельного права.
2. <https://iccwbo.org> – Міжнародна торговельна палата.
3. <https://uccl.org.ua> - Торгово-промислова палата України.
4. <https://www.lcia.org> – Лондонський суд міжнародного арбітражу.
5. <https://sccinstitute.com> – Арбітражний інститут Стокгольмської торговельної палати.
6. <https://www.intracen.org> - Міжнародний арбітражний центр Австрійської федеральної господарської палати.
7. <https://adr.org> – Американська арбітражна асоціація.
8. <https://www.iactokyo.com> – Міжнародний арбітражний центр в Токіо.
9. <https://www.siac.org.sg> – Сінгапурський міжнародний арбітражний центр.
10. <https://www.hkiac.org> - Гонконгський міжнародний арбітражний центр.
11. <http://www.diac.ae/idias> - Дубайський міжнародний арбітражний центр.
12. <https://crcica.org> – Каїрський регіональний центр міжнародного комерційного арбітражу.
13. <https://icac.org.ua> – Міжнародний комерційний арбітражний суд при Торгово-промисловій палаті України.